

LUMINOR BANK AB PAVEDIMŲ, SUSIJUSIŲ SU FINANSINĖMIS PRIEMONĖMIS, VYKDYMO POLITIKOS SANTRAUKA

1. Įžanginė dalis

Luminor Bank AS (toliau – **Bankas**) yra saistomas bendros pareigos savo klientų atžvilgiu veikti sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, atsižvelgdamas į geriausius savo klientų interesus ir laikydamasis taikytinuose teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų. Vykdydamas iš klientų gautus pavedimus, Bankas privalo užtikrinti kliento pavedimų geriausiomis klientui sąlygomis vykdymą (angl. *best execution*), kas reiškia, jog vykdydamas pavedimus Bankas turi imtis visų pakankamų veiksmy, kad nuolatos pasiektų kuo geresnį pavedimo įvykdymo rezultatą savo klientams. Šis dokumentas pateikia Banko Pavedimų, susijusių su finansinėmis priemonėmis, vykdymo politikos (toliau – **Politika**), galiojančios nuo 2019 m. sausio 2 d., santrauką.

Ši santrauka parengta ir pateikiama neprofesionaliesiems klientams, tam, kad jie geriau suprastų Politikos turinį ir Banko pareigą siekti vykdyti kliento pavedimus geriausiomis klientui sąlygomis.

Politika yra neatskiriama Banko investicinių paslaugų teikimo sąlygų dalis. Užmegzdamas teisinius santykius su Banku, klientas taip pat sutinka su Politikos sąlygomis, kurių santrauka pateikiama šiame dokumente.

1.1. Politikos tikslas

Politikoje pateikiama Banko procedūrų ir taisyklių, taikomų Bankui vykdamas klientų pavedimus ir siekiant geriausio įmanomo rezultato, apžvalga.

Priėmęs kliento pavedimą, jeigu nėra gauta konkrečių kliento nurodymų dėl įvykdymo būdo, Bankas vykdo pavedimą vadovaudamasis Politika.

Bankas gali vykdyti pavedimus pats arba perduoti juos vykdymui kitiems subjektams, kurie tokius pavedimus vykdo pagal Banko nurodymus.

1.2. Taikymo sritis

Kai klientas pateikia Bankui pavedimą, Bankas privalo užtikrinti, kad jis vykdys Jūsų pavedimą siekdamas geriausio įmanomo rezultato. Politika taikoma visiems neprofesionaliesiems ir profesionaliesiems klientams, pateikiantiems Bankui pavedimus dėl prekybos finansinėmis priemonėmis.

Politika taikoma toliau išvardintoms finansinėms priemonėms:

- nuosavybės vertybiniai popieriai – akcijos ir depozitoriumo pakvitavimai;
- skolos finansinės priemonės – obligacijos ir pinigų rinkos priemonės;
- palūkanų normos išvestinės finansinės priemonės – apsikeitimo, pasirinkimo ir kiti sandoriai;
- valiutų išvestinės finansinės priemonės – išankstiniai, apsikeitimo, pasirinkimo ir kiti sandoriai;
- biržos prekių išvestinės priemonės – atėities, apsikeitimo ir kiti sandoriai;
- struktūrizuotos finansinės priemonės;
- biržiniai produktai – biržiniai fondai, biržiniai vekseliai ir biržinės prekės;
- kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai.

Politikos priedai detalizuoja, kaip yra vykdomi pavedimai kiekvienos iš finansinių priemonių, kurioms taikoma Politika, atžvilgiu, – numato galimus pavedimų tipus, vykdymo veiksmų svarbą, pavedimo vykdymo procesą, taip pat tai, kokiomis pavedimų vykdymo vietomis naudojama ir kaip stebimas vykdymo efektyvumas.

1.3. Klientų nurodymai

Jeigu klientas pateikia Bankui konkrečius nurodymus dėl pateikto pavedimo, Bankas, kiek tai įmanoma, vykdo pavedimą laikydamasis tokių konkrečių nurodymų. Bankas gali nukrypti nuo tokių konkrečių nurodymų tik tada, kai dėl susiklosčiusių aplinkybių tai būtina kliento interesams, o Bankas iš anksto atsiklausti kliento neturėjo galimybės arba laiku negavo atsakymo į savo užklausimą. Šiuo atveju Bankas privalo surinkti ir saugoti įrodymus dėl pavedimo įvykdymo sąlygų (kurie turi būti pateikiami klientui jam to pareikalavus), ir nedelsdamas informuoti klientą apie tai, kad jo pavedimas įvykdytas kitomis, negu pavedime nustatyta, sąlygomis.

Banko klientai turėtų suprasti, kad tokie konkretūs nurodymai gali užkirsti kelią Bankui imtis Politikoje nustatytų veiksmų, Banko taikomų siekiant vykdyti kliento pavedimus geriausiomis klientui sąlygomis.

2. Kliento pavedimų geriausiomis klientui sąlygomis vykdymo veiksniai ir kriterijai

Sąvoka „geriausias įmanomas rezultatas“ gali būti skirtinga dėl to, kad Bankas privalo atsižvelgti į daug įvairių vykdymo veiksnių, tokių kaip:

- kaina, už kurią vykdomas pavedimas;
- išlaidos ir mokesčiai, kurie gali būti patiriami vykdant pavedimą tam tikru būdu;
- laikas, reikalingas pavedimui įvykdyti (vykdymo sparta);
- tikimybė, kad Bankas galės įvykdyti sandorį (įvykdyti ir atsiskaityti);
- pavedimo dydis ir tipas (rūšis);
- bet kokie kiti aktualūs su pavedimu susiję veiksniai.

Kai Bankas vykdo neprofesionaliųjų klientų pavedimus, kliento pavedimų geriausiomis klientui sąlygomis vykdymas nustatomas atsižvelgiant į bendrą kliento mokėtiną sumą (kurią sudaro finansinės priemonės kaina ir su pavedimo vykdymu arba sandorio sudarymu susijusios išlaidos, įtraukiant visas išlaidas, kurias patiria klientas).

Kiekvieno iš pirmiau nurodytų vykdymo veiksnių sąlyginę svarbą Bankas nustato remdamasis šiais vykdymo kriterijais:

- kliento ypatybės – kliento tipas: neprofesionalusis ar profesionalusis;
- pavedimo ypatybės – tokios kaip galimybė daryti poveikį rinkai;
- finansinių priemonių ypatybės – tokios kaip likvidumas, taip pat tai, ar egzistuoja pripažinta centralizuota rinka;
- vykdymo vietos ypatybės – Bankui prieinamų likvidumo šaltinių konkrečios ypatybės.

3. Vykdymo būdai

Bankas gali vykdyti klientų pavedimus:

- Prekybos vietoje, kai klientas pateikia pavedimą dėl finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, daugiašalėje prekybos sistemoje ar organizuotos prekybos sistemoje. Tokiu atveju Bankas gali įvykdyti pavedimą prekybos vietoje pats, veikdamas kaip kliento atstovas, arba, jei Bankas nėra atitinkamos prekybos vietos dalyvis, perduoti pavedimą įvykdyti kitam subjektui, su kuriuo Bankas yra sudaręs susitarimą dėl pavedimų vykdymo (finansų makleriui, kredito įstaigai ar finansų maklerio įmonei) (vykdymas per kitus subjektus);
- Ne prekybos vietoje, tiek kai (i) finansinėmis priemonėmis nėra leidžiama prekiauti arba jomis neprekiaujama prekybos vietoje, tiek kai (ii) finansinėmis priemonėmis yra leidžiama prekiauti arba jomis prekiaujama prekybos vietoje. Visgi, kai finansinėmis priemonėmis yra leidžiama prekiauti arba jomis prekiaujama prekybos vietoje, klientų pavedimai gali būti vykdomi ne prekybos vietoje tik tuo atveju, jeigu toks pavedimo vykdymas užtikrins geriausią rezultatą klientui. Bankas gali vykdyti pavedimus ne prekybos vietoje savo sąskaita arba sudarydamas sandorius su kitomis sandorio šalimis. Klientai, užmegzdami sutartinius santykius su Banku ir (arba) pateikdami pavedimus, yra informuojami ir duoda aiškų sutikimą dėl pavedimų vykdymo ne prekybos vietoje, tačiau klientai turi atkreipti dėmesį į Politikoje aprašytas rizikos rūšis, susijusias su pavedimų vykdymu ne prekybos vietoje.
- Visus savo klientų pavedimus dėl nuosavybės vertybinių popierių, biržinių fondų, savitarpio investicinių fondų ir obligacijų Bankas vykdo per „Saxo Bank A/S“ (toliau – **Saxo Bank**), jei klientai naudojami „Luminor Investor“, „Luminor Trade“ ar „Saxo Portfolio Manager“ portfelio valdymo, vykdomo valdytojo nuožiūra, paslaugos atveju (toliau – **Prekybos platforma**). Todėl Luminor Bank AS šių finansinių priemonių atžvilgiu yra saistomas Saxo Bank pavedimų vykdymo politikos.

Specifiniais Politikoje nurodytais atvejais (pavyzdžiui, vykdant pavedimus ne prekybos vietoje), Bankas kliento atžvilgiu gali veikti kaip sandorio šalis (sudaryti sandorius savo sąskaita) (t. y. Bankas pats gali būti pavedimo vykdymo vieta), tačiau tai jokių būdu nepaneigia Banko pareigos siekti vykdyti kliento pavedimus geriausiomis klientui sąlygomis. Bankui prekiaujant savo sąskaita, bendra pavedimo vykdymo kaina klientui nustatoma pagal bazinę kainą ir pridant išlaidas bei mokesčius:

- Bazinė kaina yra realizuota ar preliminariai apskaičiuota kaina, kuri taikoma Bankui apdraudžiant sandorio riziką tarpbankinėje rinkoje. Nustatant bazinę kainą atsižvelgiama į tai, kaip Bankas vertina rinkos rizikos veiksnius ir kaip Bankas siekia pozicionuoti save rinkoje atsižvelgiant į tokius rizikos veiksnius; taip pat
- Išlaidos ir mokesčiai, kurie sudaro skirtumą tarp bazinės kainos ir bendros vykdymo kainos klientui. Į šią sumą įskaitomi visi mokesčiai ir išlaidos, susiję su Banko ir kitų šalių įvykdytu sandoriu.

4. Vykdymo vietų ir vykdymo subjektų atranka

Bankas imsis pakankamų priemonių rinkdamasis vykdymo vietas ir subjektus, per kuriuos vykdomi pavedimai, kad nuolat būtų galima pasiekti geriausią rezultatą. Bankas, rinkdamasis tinkamas vykdymo vietas ir subjektus, atsižvelgia į šiuos kiekybinius ir kokybinius veiksnius:

- likvidumas;
- vykdymo vietos taikomi mokesčiai;
- įvykdymo ir atsiskaitymo tikimybė;
- kiti reikšmingi veiksniai (pavyzdžiui, bendras Banko vertinimas ir pasitikėjimas atitinkama vykdymo vieta ar subjektu).

Kliento pavedimų vykdymo geriausiomis klientui sąlygomis tikslais, kai pavedimą galima įvykdyti daugiau nei vienoje konkuruojančioje vietoje, vertinant vykdymo vietas ir subjektus reikia atsižvelgti ir į paties Banko komisinį atlyginimą bei pavedimo įvykdymo išlaidas kiekvienoje iš pavedimui įvykdyti tinkamų vykdymo vietų.

5. Pavedimų tvarkymas

Bankas pradeda vykdyti pavedimą nedelsiant po to, kai jį gauna iš kliento, nebent klientas duoda konkrečių nurodymą elgtis kitaip arba pavedimai gaunami ne prekybos vietų darbo valandomis. Pastaruoju atveju pavedimai įprastai įvykdomi prekybos vietai vėl pradėjus prekybą

Palyginami klientų pavedimai įprastai vykdomi remiantis laiko prioriteto principu (nuosekliai, vienas po kito), ir visada teikiant jiems pirmenybę prieš paties Banko pavedimus.

Įvykdęs sandorį kliento vardu, Bankas pateikia klientui patvirtinimą apie pavedimo įvykdymą ir, be kita ko, informuoja klientą apie tai, kur pavedimas buvo įvykdytas bei kokie mokesčiai buvo taikomi ir patirtos išlaidos.

Bankas įprastai kiekvieno kliento pavedimą vykdo atskirai nuo kitų klientų pavedimų. Pavedimų sujungimas galimas tik Politikoje aprašytose situacijose ir tik su sąlyga, kad pavedimų ir sandorių sujungimas, žiūrint bendrai, neturės neigiamos įtakos kuriam nors klientui, kurio pavedimą ketinama sujungti. Bankas informuoja klientą apie savo ketinimą sujungti jo pavedimą ir kiekvienam iš klientų, kurių pavedimai bus sujungiami, atskleidžia tokio sujungimo poveikį. Bankas jokiais aplinkybėmis nejungia klientų pavedimų su savo paties pavedimais.

Pavedimai dėl finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, daugiašalėje prekybos sistemoje ir (arba) organizuotos prekybos sistemoje, gali būti išskaidomi.

Bankas, klientui raštu paprašius, per 15 (penkiolika) darbo dienų pateikia klientui visą papildomą informaciją, susijusią su pavedimų sujungimu ir (arba) išskaidymu. Klientas tokį raštišką prašymą dėl išsamios informacijos gali pateikti asmeniškai bet kuriame Banko skyriuje arba naudodamasis interneto banku.

6. Peržiūra ir ataskaitos

Politika turi būti peržiūrima ne rečiau kaip kartą per metus arba įvykus svarbių pokyčių finansinių priemonių rinkose, arba bet kada įvykus reikšmingiems pokyčiams, kurie daro poveikį Banko galimybėms pasiekti kliento pavedimų vykdymą geriausiomis klientui sąlygomis. Bankas informuos klientus apie visus reikšmingus Politikos pokyčius ir paskelbs atnaujintą Politikos versiją savo interneto svetainėje.

Bankas taip pat kasmet apibendrins ir savo interneto svetainėje viešai paskelbs kiekvienai finansinių priemonių klasei penkias didžiausias pagal prekybos apimtį pavedimų vykdymo vietas ir subjektus visiems įvykdytiems ar perduotiems vykdyti klientų pavedimams bei informaciją apie pasiektą pavedimų vykdymo kokybę. Bankas taip pat skelbs su kiekviena finansinių priemonių klase susijusios analizės santrauką ir išvadas, kurias jis padarė atlikęs išsamią vykdymo vietų, kuriose praėjusiais metais vykdė visų klientų pavedimus, vykdymo kokybės stebėseną.

7. Banko pasirinktos vykdymo vietos ir subjektai

Neprofesionaliųjų ir profesionaliųjų klientų pateikti pavedimai dėl finansinių priemonių vykdomi toliau nurodytose vykdymo vietose (kaip detalizuota Politikos prieduose):

- 1.1. Pavedimai dėl Baltijos šalyse įsteigtų įmonių akcijų – NASDAQ vertybinių popierių biržose Vilniuje, Taline ir Rygoje;
- 1.2. Pavedimai dėl finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose ir (arba) daugiašalėje prekybos sistemoje, pateikti per Prekybos platformą, – „Saxo Bank A/S“;
- 1.3. Pavedimai dėl biržinių fondų (angl. *exchange traded funds, ETF*), išskyrus tuos, kurie pateikiami per Prekybos platformą, – „Citibank“ ir NASDAQ vertybinių popierių biržas Vilniuje, Taline ir Rygoje;
- 1.4. Pavedimai dėl įmonių akcijų, kuriomis prekiaujama reguliuojamose rinkose ir (arba) daugiašalėje prekybos sistemoje, išskyrus pavedimus dėl Baltijos šalyse įsteigtų įmonių akcijų ir pavedimus, pateiktus per Prekybos platformą, – per „Saxo Bank A/S“ arba „Citibank“;
- 1.5. Pavedimai dėl kolektyvinio investavimo subjektų vienetų – per „Nordea Investment Funds S.A.“, „Nordea Funds Ltd.“, „East Capital Asset Management AB“ ir „Saxo Bank A/S“.
- 1.6. Pavedimai dėl skolos vertybinių popierių:

1.6.1. Pavedimai dėl Baltijos šalių vyriausybės skolos vertybinių popierių, išleistų vietinėse rinkose, – per Luminor Bank AS, AB SEB banką ir „Swedbank“, AB;

1.6.2. Pavedimai dėl Baltijos šalių vyriausybės skolos vertybinių popierių, išskyrus nurodytus 1.6.1 punkte pirmiau, – per Luminor Bank AS, „Bloomberg Multilateral Trading Facility“, „Saxo Bank A/S“;

1.6.3. Pavedimai dėl ne Baltijos šalių skolos vertybinių popierių – per Luminor Bank AS, „Bloomberg Multilateral Trading Facility“, „Saxo Bank A/S“ ir kitas;

1.7. Pavedimai dėl struktūrizuotų finansinių priemonių – per „Nordea Bank Abp“.

Kai klientų pavedimai negali būti vykdomi pirmiau nurodytose vietose dėl nuo Banko nepriklausančių priežasčių, tokie pavedimai gali būti vykdomi ir kitose vykdymo vietose, jeigu toks pavedimo vykdymas netrukdo Bankui pasiekti klientui geriausio įmanomo rezultato pagal šios Politikos sąlygas.